

UNIVERZITET U NOVOM SADU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET

Studije roda u selu i poljoprivredi

Rodni stereotipi i stigmatizacija

Doc. dr Bojana Komaromi

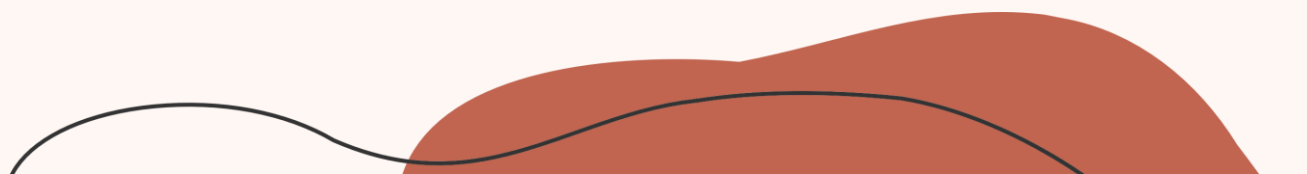

NASTAVNE JEDINICE

- Društvene konstrukcije roda
- Doprinosi i izazovi feminističkih teorija
 - Rod u tranziciji i tranzicija roda
 - Porodični rodni režim
 - Rodni identiteti u poljoprivredi
 - Rod i siromaštvo
 - Rod i obrazovanje
 - Rod i jezik
- **Rodni stereotipi i stigmatizacija**
- Promene rodnih struktura i pravne rodne regulative
 - Rodna paradigma ruralnog razvoja

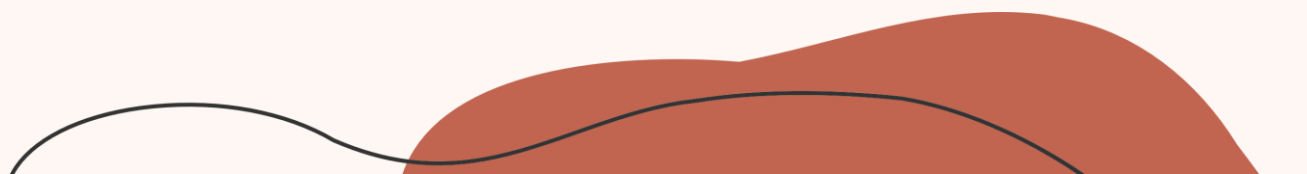

UVODNA PITANJA

- ❖ Šta su to stereotipi?
 - ❖ Šta je to stigmatizacija?
 - ❖ Koja je priroda rodni stereotipa i stigmatizacije?
-

Rodni stereotipi i stigmatizacija

- **Rodni stereotipi** su sastavni deo svake kulture i svake civilizacije, a u vezi sa tim prisutne su i brojne stigmatizacije.
 - **Stigmatizacije** su naročito prisutne u malim, zatvorenim ruralnim sredinama sa izraženim kolektivnim običajnim i moralnim pravilima koje su sklone obeležavanju svakog izraza individualizma i različitosti.
-

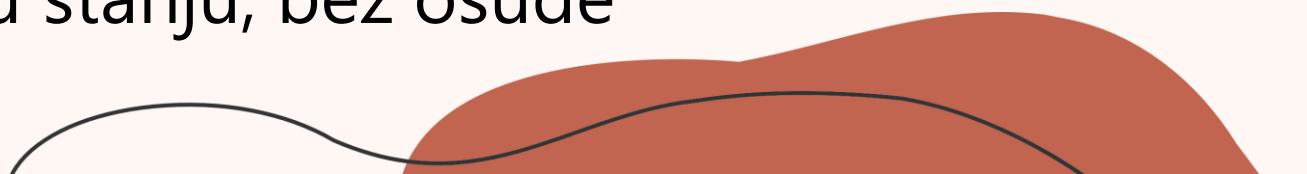
Položaj žene na selu

- Srpsko patrijarhalno selo bilo je puno **stereotipa vezanih za ženinu ulogu i njeno ponašanje** i bilo koje odstupanje od toga podlegalo je kolektivnim stigmama i odbacivanjem.
 - **Položaj žene se u tradicionalnom selu** vezivao za njenu **radnu ulogu i ulogu majke**. Dokazivanjem da je dobar i vredan radnik, sposobna i spretna domaćica, novopridošla snaja je obezbeđivala sebi bolju poziciju u porodičnoj zajednici.
-

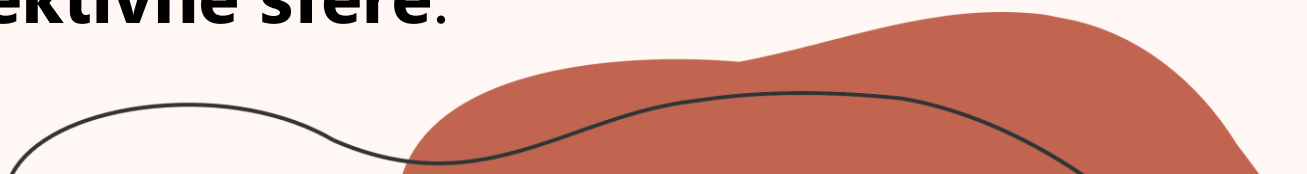
- Naročito se cenilo rođenje muškog deteta, kao naslednika, pa je žena koja nije ispunjavala ova očekivanja, bila u izuzetno teškom položaju, smatrali su je manje vrednom i nesposobnom. U najgorem položaju je, bez sumnje, bila ona žena koja uopšte nije mogla da rađa.

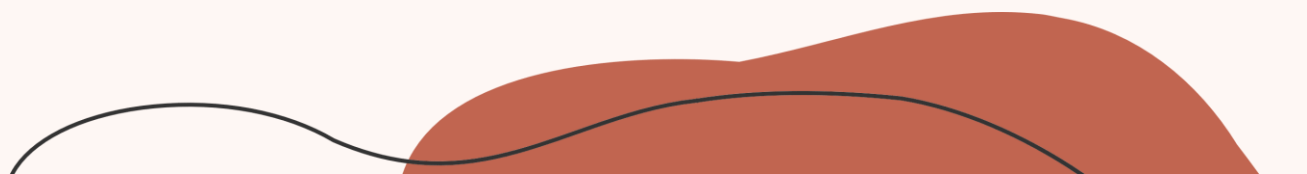
- Muž je imao prava da otera svoju suprugu ukoliko nije mogla da mu podari dete, ili da dovede drugu, koja je to u stanju, bez osude okoline.

Položaj žene na selu i stigmatizacija

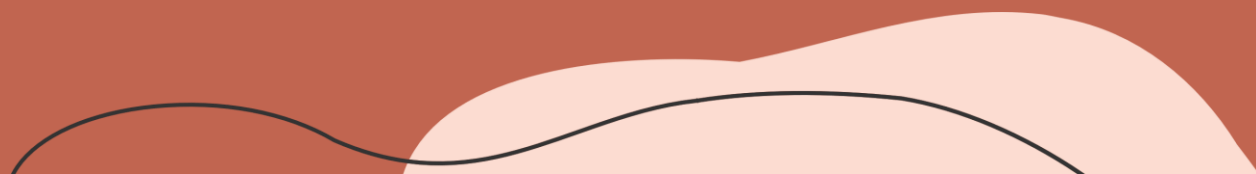
- Žena bez poroda bila je predmet poruge i žaljenja čitave zajednice surovo je **stigmatizovana** i izvrgavana ruglu, nazivana pogrdnim imenima. Iz ovog razloga žene su često rizikovale svoje zdravlje, lečeći neplodnost kod raznih vračara.
 - **Bračni i vanbračni život** na selu često je od strane zajednice kontrolisan i **nije bio samo deo nečije privatne već i kolektivne sfere.**
-

-
- U tradicionalnom društvu, ženama je oslobođenje od određenih tabua donosila starost.
 - Sa godinama ženama je postepeno postajalo dozvoljeno ponašanje koje je ranije bilo rezervisano samo za muškarce: recimo da piju, puše, glasno se smeju i sl. Takođe, stare žene su mogle da daju i mišljenje o nekim odlukama ili da učestvuju u njihovom donošenju, iz čega su kao mlade bile potpuno isključene.
-

Savremeno srpsko selo u kome su prisutna tri ruralna rodna režima ima prisutne kako *patrijarhalne, kulturološke* tako i *univerzalne stereotipe*. Mediji imaju veliku ulogu u kreiranju savremenih stereotipa i sve agresivnijoj erotizaciji žene.

U tom smislu od savremene žene na selu očekuje se ostvarivanje mnogih protivurečnih uloga koje je stavljaju u nezahvalnu poziciju.

HVALA NA PAŽNJI!